

Plats och tid	Stadshuset i Skövde, Kommunstyrelsensalen, kl. 13.00–14.55	
Beslutande	Mikael Wendt (L), Falköping, ordförande Roland Wanner (MP), Falköping ersätter Karolina Bergström (S), Falköping Knut Indebetou (M), Hjo Kenny Johansson (S), Hjo ersätter Anders Karlsson (S), Hjo Anders Lundgren (C), Karlsborg Peter Kornestedt (S), Karlsborg Michael Nimstad (M), Skövde, 1:e vice ordförande Lars Lundgren (SP), Skövde ersätter Anders Ahlmann (SD), Skövde Lena Åberg (L), Tibro, 2:e vice ordförande Urban Samuelsson (M), Tibro	
Övriga närvarande	Ersättare Anders Ståhl (L), Karlsborg Annika Singleton (KD), Tibro	Övriga Pelle Holmström, förbundschef Jenny Möller, avdelningschef avlopp, hälsoskydd, livsmedel Anna Toftedahl, avdelningschef miljöskydd Eleonor Daag, sekreterare Jenny Bjurén, miljöinspektör Aivaras Gliebus, praktikant Kalle Eklind, praktikant
Ajournering	Kl. 14.15–14.35	
Utses att justera	Anders Lundgren	
Underskrifter	Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.	
Sekreterare	Eleonor Daag	Paragrafer 45–54
Ordförande	Mikael Wendt (L)	
Justerare	Anders Lundgren (C)	

Innehållsförteckning

Revidering av delegationsordning för Miljönämnden östra Skaraborg	3
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde.....	5
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening, Skövde kommun.....	11
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 – Ansökan om utdömande av vite	18
Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Allegio Omsorg AB:s verksamhet i Falköpings kommun.....	20
Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Jowe AB:s verksamhet Eken Centrum i Falköpings kommun.....	24
Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Jowe AB:s verksamhet Eken Falköping i Falköpings kommun.....	27
Information.....	30
Redovisning av delegationsbeslut	31
Övriga frågor	32

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

Revidering av delegationsordning för Miljönämnden östra Skaraborg

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att anta en reviderad delegationsordning och att den ska gälla från och med den 1 december 2023.

Förbundschefen får ge annan anställd i uppdrag att besluta i dennes ställe (vidaredelegering).

Denna delegationsordning ersätter nämndens tidigare delegationsordning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden beslutade om den nu gällande delegationsordningen den 13 oktober 2021, MN § 61.

I den reviderade delegationsordningen föreslås ett tillägg av punkter för att kunna fatta beslut enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg med tillhörande förordning samt en uppdatering av punkten för beslut enligt lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Revideringen omfattar även tillägg för att kunna fatta beslut om registrering av anläggningar som omfattas av krav enligt regelverket om material i kontakt med livsmedel.

I övrigt behövs några få redaktionella ändringar.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Bestämmelser om delegering av ärenden finns i 6 kap. kommunallagen (2017:725).

37 § En nämnd får uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta enligt 7 kap. 5–8 §§.

MN § 45 forts.

38 § Beslutanderätten får inte delegeras när det gäller

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

39 § En nämnd får uppdra åt ordföranden, eller en annan ledamot som nämnden har utsett, att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27
Delegationsordning för Miljönämnden östra Skaraborg

Bilaga

Delegationsordning för Miljönämnden östra Skaraborg

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde med organisationsnummer 766600-0778 om följande:

1. Genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av lägenheterna i flerbostadshusen nedan. Tabellen visar vilka lägenheter som hade mätresultat som överskred Strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Lägenhetsnummer
2120138	Kakan 15	Dalvägen [redacted]	[redacted]
1714470	Kakan 15	Dalvägen [redacted]	[redacted]
2073420	Kakan 15	Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted]	[redacted]
2038285	Kakan 15	Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted]	[redacted]
1852916	Kakan 15	Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted]	[redacted]
1667657	Kakan 15	Dalvägen [redacted] Dalvägen [redacted]	[redacted]
2108408	Kakan 15	Dalvägen [redacted]	[redacted]

2. Efter att HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde utfört åtgärder ska de genomföra nya radonmätningar i de lägenheter där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden senast den **31 januari 2025**.
3. När föreningen i Skövde redovisar mätresultat till miljönämnden ska det framgå vilken lägenhet som respektive mätning är utförd i.
4. Om föreningen säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska de i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 46 forts.

Nämnden beslutar att förena **punkt 2** i föreläggandet med vite om **50 000 kr** för vart och ett av flerbostadshusen i tabellen i punkt 1, om punkt 2 inte följs.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

HSB Bostadsrättsförening Dalsslätten i Skövde har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg har tidigare uppmanat HSB Bostadsrättsförening Dalsslätten i Skövde att mäta radon i sina flerbostadshus och redovisa resultaten till nämnden. I juni 2014 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flera lägenheter.

Miljönämnden uppmanade föreningen att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 januari 2016. I januari 2016 hörde föreningen av sig till nämnden och meddelade att mätningar pågick men att de inte skulle hinna redovisa i tid. Nämnden flyttade fram redovisningsdatumet till den 31 maj 2016.

Den 15 mars 2016 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i sex lägenheter. Enligt den åtgärdsplan som föreningen också skickade in beräknade de att vara klara med åtgärder och nya uppföljande långtidsmätningar den 30 april 2017.

Den 22 maj 2017 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i fem lägenheter. Enligt redovisad åtgärdsplan beräknade föreningen att vara klara med åtgärder och nya uppföljande långtidsmätningar den 31 maj 2018. Miljönämnden uppmanade HSB Bostadsrättsförening Dalsslätten i Skövde att redovisa uppföljande långtidsmätningar till den 31 maj 2018.

I april 2018 hörde föreningen av sig och meddelade att de inte hade lyckats få ned radonhalterna i de fem kvarstående lägenheterna. Vid möte med föreningen den 4 maj 2018 meddelade de att de hade lagt ned ca 600 000 kr på åtgärder utan resultat. Föreningen kunde tänka sig att göra ytterligare åtgärder men till ett senare redovisningsdatum. Nämnden uppmanade då föreningen att redovisa nya uppföljande långtidsmätningar senast den 31 januari 2020.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 46 forts.

Den 22 januari 2020 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flera lägenheter.

Föreningen åtog sig i februari 2020 att göra en referensmätning i lägenhet [REDACTED] på Dalvägen [REDACTED] och redovisa resultatet till nämnden senast den 31 maj 2020. Inget resultat redovisades till nämnden.

Den 9 september 2020 förelade miljönämnden (MN § 49) att genomföra radonsänkande åtgärder och redovisa resultat av uppföljande långtidsmätningar senast den 31 maj 2021.

I maj 2021 redovisade bostadsrättsföreningen resultat från uppföljande radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de lägenheter som anges i tabellen i punkt 1. Tillsammans med radonmätningarna redovisade föreningen en åtgärdsplan som visade att de planerade att installera från- och tilluftsventilation med värmeåtervinning (FTX-ventilation). Föreningen beräknade att kunna redovisa uppföljande radonmätningar senast den 31 maj 2023.

Den 2 september 2021 redovisade bostadsrättsföreningen en ny reviderad åtgärdsplan. Enligt planen skulle föreningen prova att installera radonsugar i ett urval av lägenheter under september 2021. Om åtgärderna hade tillräcklig effekt skulle radonsugar installeras för samtliga lägenheter. Om denna lösning inte fungerade planerade föreningen att i stället installera FTX-ventilation. I det fallet beräknade de att ha genomfört uppföljande radonmätningar i slutet av mars 2023.

Bostadsrättsföreningen hörde av sig i mars 2023 och informerade om att de mätt radon och att radonvärdena fortfarande är för höga. De hade genomfört åtgärder som inte var tillräckliga, men mätningar pågick fortfarande. De planerade att redovisa resultat och ny åtgärdsplan i maj.

I maj 2023 redovisade bostadsrättsföreningen resultat och en beskrivning av vilka åtgärder som genomförts. Styrelsen hade kommit fram till uppfattningen att problemen med de förhöjda radonhalterna inte kan lösas på annat sätt än genom installation av FTX-ventilation eller dylikt.

I september 2023 kompletterade föreningen sin åtgärdsplan. De planerar att vara klara med åtgärder och uppföljande mätningar i december 2024.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 46 forts.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhällseliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har
  - a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
  - b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
  - c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 46 forts.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

Miljönämndens bedömning

Eftersom HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att de ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde ska genomföra nya långtidsmätningar i de lägenheter där radonhalter över 200 Bq/m³ luft har konstaterats för att visa att åtgärderna har haft effekt.

Miljönämnden har tidigare förelagt föreningen om att sänka radonhalten för flerbostadshuset i tabellen i punkt 1. Eftersom de inte har redovisat några resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena förelägandet med vite för att föreningen ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften.

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde kommer nämnden att granska dem. Om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft kommer nämnden att avsluta ärendet.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 46 forts.

Om föreningen inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för flerbostadshusen i tabellen i punkt 1 senast den 31 januari 2025, kan miljönämnden begära att vitet ska dömas ut. Föreningen får då maximalt betala 350 000 kr. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma är 1 114 kr. Handläggningen har tagit 2 timmar och 15 minuter. Avgiften blir då 2 506 kr.

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Avgiften tas ut med stöd av 10 kapitlet 4 § strålskyddslagen (2018:396) och den taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område som gäller i den aktuella kommunen. Taxan är antagen med stöd av 8 kapitlet 14 § strålskyddsförordningen (2018:506).

Det är först när HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde har tagit emot beslutet om avgift som de kan överklaga det.

Om HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde vill lämna synpunkter på avgiften innan beslut fattas ska de höra av sig inom två veckor.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Beslutet skickas till

HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde, [REDACTED]

Bilaga till HSB Bostadsrättsförening Dalslätten i Skövde

Överklagningshänvisning

Delgivningsmetod

E-post

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening, Skövde kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening med organisationsnummer 766600–2352 om följande:

1. Genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av lägenheterna i flerbostadshusen nedan. Tabellen visar vilka lägenheter som hade mätresultat som överskred Strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Lägenhetsnummer
1895059	Dragonen 1	Gransikagatan 13	[REDACTED]
2077661	Dragonen 1	Gransikagatan 15	[REDACTED]

2. Efter att Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening utfört åtgärder ska de genomföra nya radonmätningar i de lägenheter där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden senast den **31 januari 2024**.
3. Utföra mätningar i följande lägenheter:
  - De lägenheter som angränsar till en lägenhet med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft och ligger på samma våningsplan.
  - Lägenheten ovanför och nedanför lägenheten med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft.

Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden **senast den 31 januari 2024**. Om föreningen har mätt i någon av lägenheterna i punkt 3 tidigare och resultatet var under referensvärdet 200 Bq/m³ luft, behöver den inte göra om mätningen i den lägenheten.

4. När föreningen redovisar mätresultat till miljönämnden ska det framgå vilken lägenhet som respektive mätning är utförd i.
5. Om föreningen säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska den i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

Nämnden beslutar att förena **punkt 2** i föreläggandet med vite om **50 000 kronor** för vart och ett av flerbostadshusen i tabellen i punkt 1, om punkt 2 inte följs.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg har tidigare uppmanat Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening att mäta radon i sina flerbostadshus och redovisa resultaten till nämnden. I juni 2015 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till nämnden.

Miljönämnden beslutade (dnr 2015-3324, DB 2015-982) att bostadsrättsföreningen skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2016.

Vid kontakt med föreningens ordförande i juli 2016 berättade hen att inga åtgärder eller mätningar genomförts. Miljönämnden fattade ett nytt beslut om att bostadsrättsföreningen skulle genomföra åtgärder och redovisa uppföljande mätningar senast den 31 januari 2018. Beslutet var förenat med vite.

I november 2017 kontaktade föreningen nämnden om att de troligtvis skulle bli något sena med mätningarna. I mars 2018 meddelade föreningen att de ännu inte fått resultaten från de genomförda mätningarna. I april 2018 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de flerbostadshus som finns angivna i punkt 1 ovan. Bostadsrättsföreningen skulle ta fram en åtgärdsplan till den 1 oktober 2018.

I september 2018 meddelade ordföranden miljönämnden att föreningen behövde mer tid för att ta fram en tidsplan eftersom de har lämnat ut arbetet med att genomföra fönsterbyte på anbud. I januari 2019 kontaktade miljönämnden föreningen om tidsplanen utan att få svar. I juni meddelade föreningen att de höll på med fönsterbyten, och att de även planerade att installera FTX-ventilation. Arbetena skulle kräva stora ombyggnationer av lägenheterna. Efter att föreningen genomfört installationen skulle de göra uppföljande radonmätningar och redovisa dem till miljönämnden senast den 31 januari 2021.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

Bostadsrättsföreningen redovisade resultat från uppföljande mätningar för två av flerbostadshusen i juli 2020. Bland resultaten fanns det lägenheter där referensvärdet för radon i inomhusluft överskreds. Installationen av ny ventilation var inte slutförd i det sista huset. Bostadsrättsföreningen åtog sig att justera in ventilationen och slutföra installationen av ventilationen i det sista huset. Uppföljande radonmätningar skulle redovisas till miljönämnden senast den 31 januari 2021.

Miljönämnden fick inte in några mätningar. I mars 2021 meddelade bostadsrättsföreningen att mätningarna var försenade. Redovisning skulle ske senast den 31 maj 2021. I augusti 2021 redovisade föreningen nya mätningar. Miljönämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i flera lägenheter. Bostadsrättsföreningen meddelade att de planerade att justera in ventilationen under hösten.

Miljönämnden fattade den 9 september 2021 beslut (MN § 47) om att föreningen skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar senast den 31 januari 2022. Beslutet var förenat med vite. I december 2021 redovisade bostadsrättsföreningen resultat från radonmätningar som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de båda flerbostadshusen som finns angivna i punkt 1.

Den 4 februari fattade miljönämnden ett nytt beslut om att bostadsrättsföreningen skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till miljönämnden senast den 31 maj 2022. Beslutet var förenat med vite.

I juni 2022 gavs bostadsrättsföreningen möjlighet att lämna synpunkter eftersom miljönämnden övervägde att ansöka om utdömande av vitet eftersom föreningen inte hade redovisat några resultat från radonmätningar.

Bostadsrättsföreningen redovisade då resultat från mätningar och de visade att det fortfarande fanns lägenheter i flerbostadshusen angivna i punkt 1 som hade radonhalter över referensnivån. Två av lägenheterna som tidigare hade haft överskridanden hade radonhalter under referensnivån. Föreningen uppgav även att de planerade att göra ytterligare justeringar av luftflödena och göra en ny mätning under hösten samt redovisa radonresultaten till miljönämnden senast den 31 januari 2023.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

I januari 2023 hörde den anlitade konsulten av sig om att de missat att hänga upp mätdosor i en av lägenheterna. Mätning skulle ske omedelbart och resultaten skulle redovisas till miljönämnden i mars samma år.

Resultat från övriga mätningar redovisades till miljönämnden under januari. Miljönämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de lägenheter som anges i punkt 1. En av lägenheterna som tidigare hade haft överskridanden hade radonhalter under referensnivån.

I maj kompletterade bostadsrättsföreningen med en ytterligare mätning. Miljönämnden kontaktade föreningen eftersom det saknades resultat från mätningar i en lägenhet där det tidigare varit överskridande. I augusti kompletterade föreningen med den saknade mätningen. De har också meddelat att de ska byta komponenter i ventilation och genomföra uppföljande radonmätningar under hösten 2023.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhällsliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har
  - a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
  - b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
  - c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 Becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

Miljönämndens bedömning

Eftersom Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att föreningen ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening ska genomföra nya långtidsmätningar i de lägenheter där radonhalter över 200 Bq/m³ luft har konstaterats för att visa att åtgärderna har haft effekt. Eftersom radonhalten kan variera inom ett hus och bostadsrättsföreningen inte har mätt i alla lägenheter, är det viktigt att de genomför fler mätningar för att säkerställa att radonhalten inte är för hög i fler lägenheter i huset. Långtidsmätningarna ska ske enligt det urval som beskrivs i punkt 3 i beslutet.

Miljönämnden har tidigare förelagt Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening om att sänka radonhalten i flerbostadshuset i punkt 1. Eftersom föreningen inte har redovisat några resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena föreläggandet med vite för att föreningen ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften.

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening kommer nämnden att granska dem. Om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft kommer nämnden att avsluta ärendet.

Om föreningen inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för flerbostadshuset i punkten 1 senast den 31 januari 2024, kan miljönämnden ansöka om att vitet ska dömas ut. Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening får då maximalt betala 100 000 kr. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma är 1 114 kr. Handläggningen har tagit 2 timmar och 15 minuter. Avgiften blir då 2 506 kr.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 47 forts.

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Avgiften tas ut med stöd av 10 kapitlet 4 § strålskyddslagen (2018:396) och den taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område som gäller i den aktuella kommunen. Taxan är antagen med stöd av 8 kapitlet 14 § strålskyddsförordningen (2018:506).

Det är först när Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening har tagit emot beslutet om avgift som de kan överklaga den.

Om Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening vill lämna synpunkter på avgiften innan beslut fattas ska de höra av sig inom två veckor.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Beslutet skickas till

Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening, [REDACTED]
Skaraborgs klimatservice i Tibro, [REDACTED]

Bilagor till Dragonen i Skövde Bostadsrättsförening

Överklagningshänvisning
Mottagningskvitto

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 – Ansökan om utdömande av vite

Beslutet gäller

Verksamhetsutövare: Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5
Organisationsnummer: 767800-0808
Besöksadress: Slötagatan 5A, 5D, Karlebygatan 2B, 4F, 5A och
Dalagatan 2A
Fastighetsbeteckning: Äpplet 9 och Päronet 9

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att ansöka om utdömande av ett vite på 200 000 kronor enligt nämndens beslut (MN § 55) daterat den 9 september 2020 med ärendenummer 2020-2447 gällande Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 (org.nr 767800-0808).

Redogörelse för ärendet

Den 9 september 2020 beslutade miljönämnden (MN § 55) att förelägga Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 att vidta åtgärder för att sänka radonhalterna samt att utföra radonmätningar i sina flerbostadshus. Enligt punkt 2 i förläggandet skulle radonmätningarna ha redovisats till nämnden senast den 31 maj 2023. Nämnden hade beslutat att förena punkt 2 i föreläggandet med vite om 50 000 kronor för vart och ett av flerbostadshusen enligt tabellen i punkt 1 om punkt 2 inte följdes. Ingen redovisning av radonmätningar har gjorts till miljönämnden.

Nämndens beslut är delgivet och har vunnit laga kraft.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

6 § lagen (1985:206) om viten: Frågor om utdömande av viten prövas av förvaltningsrätt på ansökan av den myndighet som har utfärdat vitesföreläggandet eller, om detta har skett efter överklagande i frågan om vitesföreläggande, av den myndighet som har prövat denna fråga i första instans. Ansökan om utdömande görs hos den förvaltningsrätt inom vars domkrets myndigheten är belägen.

MN § 48 forts.

Miljönämndens bedömning

Miljönämndens beslut att vitesförelägga Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 att utföra radonmätningar i sina flerbostadshus har vunnit laga kraft och ingen redovisning av radonmätningar har gjorts till miljönämnden. Riksbyggen Bostadsrättsförening Falköpingshus nr 5 har inte vidtagit de åtgärder som nämnden har beslutat om. Nämnden anser därför att det finns skäl för utdömmande av vite om 200 000 kronor enligt punkt två i förläggandet (50 000 kronor gånger 4 stycken flerbostadshus).

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Miljönämndens föreläggande (MN § 55) daterat den 9 september 2020 med diarienummer 2020-2445

Beslutet skickas till

Förvaltningsrätten i Jönköping

Bilagor till förvaltningsrätten i Jönköping

Miljönämndens föreläggande (MN § 55) daterat den 9 september 2020 med diarienummer 2020-2445

Bevis om delgivning av beslutet från 2020

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Allegio Omsorg AB:s verksamhet i Falköpings kommun

Beslutet gäller

Anläggningens namn: Allegio Falköping
Livsmedelsföretagare: Allegio Omsorg AB
Organisationsnummer: 559019-7975
Besöksadress: Storgatan 36
Fastighetsbeteckning: Gästgivaren 8, Falköping

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att påföra Allegio Omsorg AB (org.nr 559019-7975) en sanktionsavgift om 40 000 kronor för att inte ha underrättat kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning enligt 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813).

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet enligt särskild betalningsanmaning som de skickar separat till bolaget. Betalningen ska ske senast 30 dagar efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Redogörelse för ärendet

Vid en kontroll av Allegio Omsorg AB:s verksamhet i Falköping den 25 september 2023 framkom det att bolaget inte har underrättat miljönämnden om att en ny fysisk eller juridisk person har tagit över ansvaret för en registrerad livsmedelsanläggning.

Allegio Omsorg AB fick den 4 oktober 2023 en underrättelse om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen där bolaget fick tillfälle att yttra sig över de uppgifter som ligger till grund för beslutet. Den 13 oktober 2023 fick nämnden in ett yttrande från bolaget. Av yttrandet framgick att en administrativ miss under sommaren orsakade förseningar i deras kommunikation till nämnden. Enheten i Falköping startades den 15 augusti 2023, och före den tidpunkten hade Allegio Omsorg AB ingen omsättning i området. När det gäller omsättningen för år 2023 är det ännu för tidigt att göra några definitiva uttalanden, eftersom bolaget bedriver verksamhet enligt kundval, vilket innebär att det inte finns någon garanterad volym. Bolaget vill poängtera att den omsättning som nämnden hänvisar till kommer från deras andra enheter i landet och inte har något att göra med verksamheten i Falköping. Därför anser bolaget att det är missvisande att använda denna omsättning som underlag.

MN § 49 forts.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Varje livsmedelsföretagare ska enligt artikel 6.2 förordning 852/2004/EG registrera alla sina anläggningar hos behörig kontrollmyndighet och se till att informationen som registrerats är korrekt genom att bland annat underrätta kontrollmyndigheten om betydande ändringar.

En sanktionsavgift enligt livsmedelslagen (2006:804), också kallad livsmedels-sanktionsavgift (LSA), är en särskild avgift som är föreskriven med stöd av 30 a § livsmedelslagen. Avgiften ska tas ut för vissa överträdelser av livsmedelslagstiftningen och med vissa belopp som framgår av 39 c–39 g §§ i livsmedelsförordningen. Miljönämnden är enligt 30 b § livsmedelslagen skyldig att påföra en livsmedelssanktionsavgift även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Avgiften ska dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Avgiften tillfaller staten och ska enligt 39 h § livsmedelsförordningen betalas till Kammarkollegiet efter en särskild betalningsanmaning.

Enligt 39 c § livsmedelsförordningen ska en sanktionsavgift tas ut av den som påbörjar en verksamhet utan att i enlighet med artikel 6.2 förordning 852/2004/EG ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering av de anläggningar som han eller hon ansvarar för.

Avgiften ska betalas med ett belopp som motsvarar en procent av årsomsättningen, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor. Om överträdelsen består i att inte underrätta kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning, ska avgiften i stället betalas med en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 49 forts.

Med årsomsättning avses enligt 39 b § livsmedelsförordningen den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. Årsomsättningen får uppskattas om överträdelserna har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga.

Miljönämndens bedömning

Ovanstående livsmedelsverksamhet har påbörjats av Allegio Omsorg AB utan att bolaget först har underrättat miljönämnden om att en ny fysisk eller juridisk person har tagit över ansvaret för en registrerad livsmedelsanläggning. Det finns därför grund för att påföra en sanktionsavgift enligt 39 c § livsmedelsförordningen. Miljönämnden bedömer att det i ärendet inte har framkommit några omständigheter som enligt 30 b § livsmedelslagen medför att sanktionsavgift inte ska påföras.

Sanktionsavgiften för att underlåta att anmäla ett ägarbyte ska enligt 39 b § och 39 c § andra stycket livsmedelsförordningen bestämmas till ett belopp som motsvarar en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Enligt uppgifter från företagsregistret uppgick bolagets totala omsättning under föregående räkenskapsår till 215 943 000 kronor. Det ger en beräknad sanktionsavgift på 1 079 715 kronor.

Miljönämnden anser därmed att det finns skäl att besluta att påföra Allegio Omsorg AB en sanktionsavgift om 40 000 kronor som är maxbeloppet enligt gällande lagstiftning samt att ni ska betala avgiften till Kammarkollegiet inom 30 dagar efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Vad bolaget har framfört i sitt yttrande ger inte miljönämnden anledning att göra någon annan bedömning av sanktionsavgiftens storlek. Av lagstiftningen framgår att den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår ska användas för beräkning av sanktionsavgiften, och nämnden kan inte se att det finns utrymme för någon annan bedömning utifrån gällande lagstiftning. Det har inte framkommit annat än att avgiften är korrekt beräknad och att maxbeloppet för sanktionsavgift därmed ska användas.

Fortsatt handläggning

Miljönämnden skickar beslutet till Kammarkollegiet för verkställande efter att beslutet vunnit laga kraft. Kammarkollegiet bevakar att livsmedelssanktionsavgiften betalas.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 49 forts.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Beslutet skickas till

Allegio Omsorg AB, Grönlandsgatan 1, 761 30 Norrtälje

Bilagor till Allegio Omsorg AB Falköping

Överklagningshänvisning

Mottagningskvitto

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Jowe AB:s verksamhet Eken Centrum i Falköpings kommun

Beslutet gäller

Anläggningens namn: Eken Centrum
Livsmedelsföretagare: Jowe AB
Org.nr/personnr: 556644-6281
Besöksadress: Trädgårdsgatan 19
Fastighetsbeteckning: Läkaren 3, Falköping

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att påföra Jowe AB (org.nr 556644-6281) en sanktionsavgift om **40 000 kronor** för att inte ha underrättat kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning enligt 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813).

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet enligt särskild betalningsanmaning som de skickar separat till bolaget. Betalningen ska ske senast **30 dagar** efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Redogörelse för ärendet

Vid ett telefonsamtal med Jowe AB:s [REDACTED] den 2 februari 2023 framkom att bolaget inte hade underrättat miljönämnden om att bolaget som ny fysisk eller juridisk person hade tagit över ansvaret för en redan registrerad livsmedelsanläggning, Eken Centrum i Falköping.

Jowe AB fick den 4 oktober 2023 en underrättelse om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen där bolaget fick tillfälle att yttra sig. Bolaget har inte skickat in något yttrande med anledning av underrättelsen.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Varje livsmedelsföretagare ska enligt artikel 6.2 förordning 852/2004/EG registrera alla sina anläggningar hos behörig kontrollmyndighet och se till att informationen som registrerats är korrekt genom att bland annat underrätta kontrollmyndigheten om betydande ändringar.

MN § 50 forts.

En sanktionsavgift enligt livsmedelslagen (2006:804), också kallad livsmedels-sanktionsavgift (LSA), är en särskild avgift som är föreskriven med stöd av 30 a § livsmedelslagen. Avgiften ska tas ut för vissa överträdelser av livsmedels-lagstiftningen och med vissa belopp som framgår av 39 c–39 g §§ i livsmedels-förordningen. Miljönämnden är enligt 30 b § livsmedelslagen skyldig att påföra en livsmedelssanktionsavgift även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet. Avgiften ska dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Avgiften tillfaller staten och ska enligt 39 h § livsmedelsförordningen betalas till Kammarkollegiet efter en särskild betalningsanmaning.

Enligt 39 c § livsmedelsförordningen ska en sanktionsavgift tas ut av den som påbörjar en verksamhet utan att i enlighet med artikel 6.2 förordning 852/2004/EG ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering av de anläggningar som han eller hon ansvarar för.

Om överträdelsen består i att inte underrätta kontrollmyndigheten om att en ny fysisk eller juridisk person ansvarar för en redan registrerad anläggning, ska avgiften i stället betalas med en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2 500 kronor och högst 40 000 kronor.

Med årsomsättning avses enligt 39 b § livsmedelsförordningen den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. Årsomsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 50 forts.

Miljönämndens bedömning

Ovanstående livsmedelsverksamhet har påbörjats i en anläggning av Jowe AB utan att bolaget först har underrättat miljönämnden om att en ny fysisk eller juridisk person har tagit över ansvaret för en registrerad livsmedelsanläggning. Det finns därför grund för att påföra sanktionsavgift enligt 39 c § livsmedelsförordningen. Miljönämnden bedömer att det i ärendet inte har framkommit några omständigheter som enligt 30 b § livsmedelslagen medför att sanktionsavgift inte ska påföras.

Sanktionsavgiften för att underlåta att anmäla ett ägarbyte ska enligt 39 b § och 39 c § andra stycket livsmedelsförordningen bestämmas till ett belopp som motsvarar en halv procent av årsomsättningen, dock lägst 2500 kronor och högst 40 000 kronor.

Enligt uppgifter från företagsregistret uppgick bolagets totala omsättning under föregående räkenskapsår till 80 815 000 kronor. Det ger en beräknad sanktionsavgift på 404 075 kronor.

Miljönämnden anser därmed att det finns skäl att besluta att påföra Jowe AB en sanktionsavgift om 40 000 kronor som är maxbeloppet enligt gällande lagstiftning samt att bolaget ska betala avgiften till Kammarkollegiet inom 30 dagar efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Fortsatt handläggning

Miljönämnden skickar beslutet till Kammarkollegiet för verkställande efter att beslutet vunnit laga kraft. Kammarkollegiet bevakar att livsmedelssanktionsavgiften betalas.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Beslutet skickas till

Jowe AB, c/o: Humana AB, box 30075, 104 25 Stockholm

Bilagor till Jowe AB

Överklagningshänvisning
Mottagningskvitto

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen för Jowe AB:s verksamhet Eken Falköping i Falköpings kommun

Beslutet gäller

Anläggningens namn: Eken Falköping
Livsmedelsföretagare: Jowe AB
Org.nr/personnr: 556644-6281
Besöksadress: Tåstorp Sikagården 2
Fastighetsbeteckning: Tåstorp 7:9, Falköping

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att påföra Jowe AB (org.nr 556644-6281) en sanktionsavgift om **75 000 kronor** för att ha påbörjat en verksamhet utan att först ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering enligt 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813).

Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet enligt särskild betalningsanmaning som de skickar separat till bolaget. Betalningen ska ske **senast 30 dagar** efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

Redogörelse för ärendet

Vid ett telefonsamtal med [REDACTED] på Eken Falköping den 2 november 2022 framkom att Jowe AB hade påbörjat en livsmedelsverksamhet i en anläggning på adressen Tåstorp Sikagården 2 i Falköping utan att först ha anmält den till Miljönämnden östra Skaraborg för registrering.

Bolaget fick den 4 oktober 2023 en underrättelse om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen där bolaget fick tillfälle att yttra sig över de uppgifter som ligger till grund för beslutet. Bolaget har inte skickat in något yttrande med anledning av underrättelsen.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Varje livsmedelsföretagare ska enligt artikel 6.2 förordning 852/2004/EG registrera alla sina anläggningar hos behörig kontrollmyndighet och se till att informationen som registrerats är korrekt genom att bland annat underrätta kontrollmyndigheten om betydande ändringar.

MN § 51 forts.

En sanktionsavgift enligt livsmedelslagen (2006:804), också kallad livsmedels-sanktionsavgift (LSA), är en särskild avgift som är föreskriven med stöd av 30 a § livsmedelslagen. Avgiften ska tas ut för vissa överträdelser av livsmedels-lagstiftningen och med vissa belopp som framgår av 39 c–39 g §§ i livsmedels-förordningen. Miljönämnden är enligt 30 b § livsmedelslagen skyldig att påföra en LSA även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Avgiften ska dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Avgiften tillfaller staten och ska enligt 39 h § livsmedelsförordningen betalas till Kammarkollegiet efter en särskild betalningsanmaning.

Enligt 39 c § livsmedelsförordningen ska en sanktionsavgift tas ut av den som påbörjar en verksamhet utan att i enlighet med artikel 6.2 förordning 852/2004/EG ha gjort en anmälan till kontrollmyndigheten om registrering av de anläggningar som han eller hon ansvarar för.

Avgiften ska betalas med ett belopp som motsvarar en procent av årsomsättningen, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor.

Med årsomsättning avses enligt 39 b § livsmedelsförordningen den totala omsättningen närmast föregående räkenskapsår. Årsomsättningen får uppskattas om överträdelsen har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga.

Miljönämndens bedömning

Ovanstående livsmedelsverksamhet har påbörjats i en anläggning av Jowe AB utan att bolaget först hade anmält den till miljönämnden för registrering. Det finns därför grund för att påföra sanktionsavgift enligt 39 c § livsmedelsförordningen. Miljönämnden bedömer att det i ärendet inte har framkommit några omständigheter som enligt 30 b § livsmedelslagen medför att sanktionsavgift inte ska påföras.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 51 forts.

Sanktionsavgiften för att påbörja en verksamhet som inte är registrerad ska enligt 39 b § och 39 c § andra stycket livsmedelsförordningen bestämmas till ett belopp som motsvarar en procent av årsomsättningen under föregående räkenskapsår, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor.

Enligt uppgifter från företagsregistret uppgick bolagets totala omsättning under föregående räkenskapsår till 80 815 000 kronor. Det ger en beräknad sanktionsavgift på 808 150 kronor.

Miljönämnden anser därmed att det finns skäl att besluta att påföra Jowe AB en sanktionsavgift om 75 000 kronor som är maxbeloppet enligt gällande lagstiftning samt att bolaget ska betala avgiften till Kammarkollegiet inom 30 dagar efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Fortsatt handläggning

Miljönämnden skickar beslutet till Kammarkollegiet för verkställande efter att beslutet vunnit laga kraft. Kammarkollegiet bevakar att livsmedelssanktionsavgiften betalas.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2023-10-27

Beslutet skickas till

Jowe AB, c/o: Humana AB, box 30075, 104 25 Stockholm

Bilagor till Jowe AB

Överklagningshänvisning

Mottagningskvitto

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 52

Information

- a) Vad afrikansk svinpest är och hur Miljösamverkan kan påverkas av virusets förekomst.
- b) Jullunch den 6 december, särskild inbjudan skickas ut.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

Redovisning av delegationsbeslut

Miljönämnden har tagit del av en lista med de beslut som miljökontoret har fattat på nämndens delegation under september 2023.

Bilaga

Lista med delegationsbeslut från september 2023

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MN § 54

Övriga frågor

- Anders Lundgren (C) informerar om läget med PFAS-föreningar vid Karlsborgs flygplats.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Lundgren

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och
utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: MIKAEL WENDT

Date: 2023-11-13 19:58:15

BankID refno: 76749bfe-5d80-4979-9696-78d4f96e9a6e

Ordförande i Miljönämnden östra Skaraborg: Mikael
Wendt

Signed by: ANDERS LUNDGREN

Date: 2023-11-13 20:29:18

BankID refno: 6cba8bec-547e-48e3-9b7c-7de3e14f2365

Ledamot i Miljönämnden östra Skaraborg: Anders
Lundgren

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2023-11-14 07:36:46

BankID refno: ddb6a743-8dcc-4a0b-a585-667682f0839f

Miljösekreterare: Eleonor Daag